



# आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर



नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत  
माहिती २०२५



श्री. प्रकाश आबिटकर

माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब  
कल्याण महाराष्ट्र राज्य

# टायफॉईड (विषमज्वर) बद्दल माहिती



टायफॉईड हा साल्मोनेला टायफी या जीवाणूमुळे होणारा संसर्गजन्य आजार आहे. पावसाळ्यात दूषित अन्न-पाण्यामुळे याचा प्रादुर्भाव वाढतो. खाली नागरिकांसाठी उपयुक्त माहिती दिली आहे.

## टायफॉईड (विषमज्वर) म्हणजे काय?

टायफॉईड हा जीवाणूजन्य ताप आहे जो साल्मोनेला टायफी या जीवाणूमुळे होतो. तो संक्रमित व्यक्तीच्या मलमूत्राद्वारे पसरतो.



## ? लक्षणे कोणती असतात ?

- उत्तर:
- हळूहळू वाढणारा ताप ( 103–104°F पर्यंत)
  - पोटदुखी , मळमळ , उलट्या
  - डोकेदुखी , थकवा , अशक्तपणा
  - भूक मंदावणे
  - गुलाबी पुरळ (छाती व पोटावर)
  - जुलाब किंवा बद्धकोष्ठता

## ? कसा पसरतो ?

- उत्तर:
- दूषित अन्न व पाणी
  - अस्वच्छ हात
  - संक्रमित व्यक्तीच्या संपर्कातून
  - स्वच्छतेचा अभाव

## ? उपचार काय आहेत ?

- उत्तर:
- प्रतिजैविक औषधे (जसे सिप्रोफ्लॉक्सासिन ,  
ॲझिथ्रोमायसिन)
  - तापासाठी पॅरासिटामॉल
  - भरपूर द्रवपदार्थ
  - गंभीर स्थितीत हॉस्पिटलायझेशन आवश्यक  
असू शकते.





? टायफॉईडची चाचणी कोणती ?

- उत्तर:
- विडाल टेस्ट
  - रक्त व मल तपासणी
  - PCR चाचणी (गंभीर प्रकरणात)

? टायफॉईड टाळण्यासाठी काय करावे ?

- उत्तर:
- स्वच्छता राखा - हात धुणे , अन्न झाकून ठेवणे
  - उकळलेले किंवा फिल्टर केलेले पाणी प्या
  - बाहेरचे अन्न टाळा
  - टायफॉईड लसीकरण करा - बूस्टर डोस दर ३ वर्षांनी घ्या

? कधी डॉक्टरांकडे जावे ?

- उत्तर:
- ताप ३ दिवसांपेक्षा जास्त टिकल्यास
  - उलट्या , जुलाब , पुरळ , चक्कर
  - लहान मुले , वृद्ध , गर्भवती महिलांमध्ये लक्षणे दिसल्यास